

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V. S.**, bývajúcej v R., zastúpenej JUDr. A. K., advokátkou so sídlom v Č., proti žalovanému **1/ I. O.**, bývajúcemu v R., zastúpenému Advokátskou kanceláriou, s.r.o., so sídlom v K., IČO: X., **2/ E. O.**, bývajúcej v R., **o vypratanie nehnuteľnosti a o vzájomnom návrhu žalovaného 1/ na určenie, že je vlastníkom nehnuteľnosti**, vedenej na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 5 C 110/2001, o dovolaní žalovaného 1/ proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 10. marca 2011 sp. zn. 9 Co 6/2011, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Žalovaný 1/ je povinný zaplatiť žalobkyňi do 3 dní náhradu trov dovolacieho konania 64,41 € do rúk JUDr. A. K., advokátky so sídlom v Č..

O d ô v o d n e n i e

Žalobkyňa sa v konaní domáhala, aby súd uložil žalovanému 1/ povinnosť vypratať do 15 dní nehnuteľnosť žalobkyne v katastrálnom území R., ktorá je v katastri nehnuteľností vedená na liste vlastníctva č. X. ako parcela č. X. – zastavaná plocha vo výmere X. m², parcela č. X. – ostatné plochy vo výmere X. m² a parcela č. X. – záhrady vo výmere X. m².

Žalovaný 1/ popieral opodstatnenosť žalobkyňou podanej žaloby a v priebehu konania podaným vzájomným návrhom žiadal, aby súd určil, že je výlučným vlastníkom nehnuteľností v katastrálnom území R. vedených v geometrickom pláne Ing. Š. C. z 12. augusta 2005 ako parcela č. X. – zastavané plochy a nádvorcia vo výmere X. m², parcela č. X. – ostatné plochy vo výmere X. m² a parcela č. X. – záhrady vo výmere X. m² (ďalej len

„nehnutelností“).

Okresný súd Čadca rozsudkom z 26. novembra 2009 č.k. 5 C 110/2001-281 zamietol žalobu a tiež vzájomný návrh žalovaného 1/. Na odvolanie žalovaného 1/ Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 31. marca 2010 sp. zn. 9 Co 84/2010 uvedený rozsudok súdu prvého stupňa zrušil vo výrokoch o zamietnutí vzájomného návrhu žalovaného 1/ a o náhrade trov konania; v rozsahu zrušenia vrátil vec tomuto súdu na ďalšie konanie.

Okresný súd Čadca rozsudkom z 29. septembra 2010 č.k. 5 C 110/2001-328 zamietol vzájomný návrh žalovaného 1/ s odôvodnením, že žalovaný 1/ nepreukázal nadobudnutie vlastníctva nehnuteľností právnym titulom vydržania (§ 134 Občianskeho zákonníka). Darovacou zmluvou registrovanou Štátnym notárstvom v Čadci 12. januára 1967 pod č. R. nadobudol žalovaný 1/ vlastníctvo iba pozemku vo výmere X. m², v súčasnosti ale užíva plochu vo výmere X. m². Pokiaľ tvrdil, že do dobromyseľnej držby nehnuteľností nad rámec daný výmerou X. m² vstúpil v roku 1967 na základe ústne uzatvorenej darovacej zmluvy, súd prvého stupňa dospel k záveru, že jeho držba nad uvedený rámec nemohla byť dobromyseľná, lebo fyzické osoby, s ktorými údajne uzavrel darovaciu zmluvu, neboli vlastníkmi nehnuteľností. O trovách konania rozhodol súd prvého stupňa podľa § 142 ods. 2 O.s.p.

Proti uvedenému rozsudku súdu prvého stupňa podal žalovaný 1/ odvolanie. Krajský súd v Žiline rozsudkom z 10. marca 2011 sp. zn. 9 Co 6/2011 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil ako vecne správny (§ 219 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a stotožnil sa s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku uviedol, že držba nemohla byť v danom prípade dobromyseľná aj preto, lebo žalovaný 1/ mal vedomosť, že ani jeho právna predchodkyňa nevedela preukázať svoje vlastníctvo nehnuteľností. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Rozsudok odvolacieho súdu napadol žalovaný 1/ dovolaním, v ktorom uviedol, že v konaní došlo k tzv. inej procesnej vade majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Súdy podľa názoru žalovaného 1/

nesprávne vyhodnotili tie vykonané dôkazy, ktoré preukazujú nadobudnutie jeho vlastníckeho práva k sporným pozemkom vydržaním, a nevzali do úvahy, že v rozsudku Okresného súdu Čadca z 22. októbra 1987 č.k. 10 C 1027/85-60 bola ako predbežná posudzovaná právna otázka nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním a že vyriešená bola v jeho prospech. Odvolaciemu súdu vytkol, že sa nevysporiadal s dôkazom získaným a predloženým súdu v štádiu podania odvolania a že sa odchýlil od (bližšie nešpecifikovaného) právneho názoru vysloveného v predchádzajúcich zrušujúcich rozhodnutiach odvolacieho súdu. Z týchto dôvodov žalovaný 1/ žiadal napadnutý rozsudok odvolacieho súdu buď zmeniť alebo zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení označila dovolanie žalovaného 1/ za procesne neprípustné. Žiadala tento mimoriadny opravný prostriedok odmietnuť a dodala, že dovolateľom namietané dovolacie dôvody nie sú dané. Dovolateľ v konaní na súdoch nižších stupňov neunesol dôkazné bremeno a nepreukázal splnenie podmienok nadobudnutia vlastníctva vydržaním. Jeho tvrdenia o vydržaní na podklade ústnej darovacej zmluvy boli vyvrátené objektívnymi dôkazmi.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) preskúmal napadnuté rozhodnutie a dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť.

1. V zmysle § 236 ods. 1 O.s.p. možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, iba ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie žalovaného 1/ smeruje proti rozsudku. Dovolanie proti rozsudku je prípustné, ak je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej (§ 238 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie je prípustné aj proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.). Dovolanie je prípustné tiež proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vyslovil vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku

súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Prípustnosť v danej veci podaného dovolania z uvedených ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva – napadnutý nie je zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu (§ 238 ods. 1 O.s.p.), dovolací súd v tejto veci dosiaľ nezaujal záväzný právny názor (§ 238 ods. 2 O.s.p.) a napadnutým je potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, ktorý nevykazuje znaky rozsudku uvedeného v § 238 ods. 3 O.s.p.

Pokiaľ žalovaný 1/ namietol, že odvolací súd sa neriadil právnymi závermi zaujatými v (bližšie nešpecifikovaných) rozhodnutiach *odvolacieho* súdu, ide o námietku týkajúcu sa okolností, ktoré z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 238 O.s.p. nie sú právne významné; v zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. má význam iba odchýlenie sa od právneho názoru *dovolacieho* súdu.

2. So zreteľom na vyššie uvedené by dovolanie žalovaného 1/ mohlo byť procesne prípustné, len ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd, ktoré sú taxatívne vymenované v § 237 O.s.p. O vadu tejto povahy ide vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Vady konania v zmysle § 237 O.s.p. v dovolaní výslovne namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania žalovaného 1/ preto z ustanovenia § 237 O.s.p. nemožno vyvodiť.

3. S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či dovolateľovi bola v konaní odňatá možnosť pred súdom konať. Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237

písm. f/ O.s.p.) sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.

Pre prípad, že dovolateľ namieta nepreskúmateľnosť rozsudkov súdov nižších stupňov, dovolací súd uvádza, že na posúdenie prípustnosti dovolania – aj z aspektov § 237 písm. f/ O.s.p. – je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07). Na základe uznesenia občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu bol v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky ako judikát R 111/1998 uverejnený rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. augusta 1997 sp. zn. 2 Cdo 5/1997, z ktorého vyplýva, že „konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) aj vtedy, ak odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, takže jeho rozsudok zostal nepreskúmateľný“. Názor zaujatý v uvedenom judikáte je opodstatnený aj v prejednávanej veci a dovolací súd nemá dôvod odkloniť sa od tohto názoru. Predmetná námietka dovolateľa sa týka okolnosti nespôsobilej založiť prípustnosť dovolania.

Formulácie, ktoré sú v dovolaní zvolené na odôvodnenie tohto mimoriadneho opravného prostriedku, svedčia o tom, že žalovaný 1/ spochybňuje tiež úplnosť a správnosť skutkových zistení súdov, procesu dokazovania a hodnotenia vykonaných dôkazov. K tomu dovolací súd uvádza:

Občiansky súdny poriadok ukladá účastníkom konania povinnosť označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení. Súd ale nie je viazaný návrhmi účastníkov na vykonanie dokazovania a nie je povinný vykonať všetky navrhované dôkazy. Posúdenie návrhu na vykonanie dokazovania a záver o tom, ktoré z dôkazov budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 120 ods. 1 O.s.p.), a nie účastníkov konania. Najvyšší súd Slovenskej republiky to vyjadril už v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 37/1993, v ktorom vysvetlil, že nevykonanie určitého dôkazu môže mať za následok len neúplnosť skutkových zistení (vedúcu prípadne k vydaniu nesprávneho rozhodnutia), nie však procesnú vadu v zmysle § 237 O.s.p.; v rozhodnutí uverejnenom v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 125/1999 uviedol, že ak súd v priebehu

konania nevykonal všetky navrhované dôkazy alebo vykonal iné dôkazy na zistenie skutočného stavu, nemožno to považovať za odňatie možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne hodnotenie dôkazov, dovolací súd uvádza, že pri nesprávnom hodnotení dôkazov (pozn.: dovolací súd sa hodnotením dôkazov nezaoberal) nejde o dôvod, ktorý by viedol k procesnej vade vymenovanej v § 237 písm. f/ O.s.p. a zakladal prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia (k tomu vid' bližšie rozhodnutie najvyššieho súdu uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 42/1993). Neprípustnosť takého dôvodu je daná aj (prieskumným) charakterom dovolacieho konania, v ktorom sa už dôkazy nevykonávajú (§ 243a ods. 2 O.s.p.), a tak ani neprislúcha dovolaciemu súdu, aby prehodnocoval dôkazy vykonané v základnom konaní.

Dovolací súd nad rámec vyššie uvedeného a len ako poznámku k tvrdeniu žalovaného 1/, že súdy nevzali do úvahy rozsudok Okresného súdu Čadca z 22. októbra 1987 č.k. 10 C 1027/85-60 a ním v prospech žalovaného 1/ vyriešenú otázku nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním, uvádza, že predmetný rozsudok bol v ďalšom priebehu konania zrušený, preto ani nemôže byť záväzný.

4. Pokiaľ dovolateľ namieta, že v konaní na súdoch nižších stupňov došlo k procesnej vade uvedenej v § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p., dovolací súd uvádza, že tzv. iná procesná vada konania je relevantný dovolací dôvod, úspešne však môže byť uplatnená len v procesne prípustnom dovolaní (porovnaj tiež uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Cdo 34/2011, 5 Cdo 149/2010, 6 Cdo 134/2010 a 7 Cdo 36/2011). V danom prípade bola uplatnená v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné.

5. K námietke žalovaného 1/, že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá (vid'

aj R 54/2012). Nejde totiž o vadu konania vymenovanú v § 237 O.s.p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý by bol uvedený v § 238 O.s.p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. Keďže žalovaným 1/ bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov.

6. Žalovaný 1/ napadol dovolaním aj výrok rozsudku odvolacieho súdu o náhrade trov odvolacieho konania. Tento výrok, i keď bol súčasťou rozsudku, má povahu uznesenia (§ 167 ods. 1 O.s.p.). Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o náhrade trov konania je ale v zmysle § 239 ods. 3 O.s.p. procesne neprípustné. Jeho prípustnosť by mohla založiť iba procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 117/1999), vada tejto povahy ale v dovolacom konaní nevyšla najavo.

7. Z dôvodov uvedených pod 1. až 6. dospel dovolací súd k záveru, že v prejednávanej veci je dovolanie žalovaného 1/ procesne neprípustné. Vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť v dovolaní uplatnených dovolacích dôvodov.

V dovolacom konaní procesne úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov konania proti žalovanému 1/, ktorý v tomto konaní úspech nemal (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Žalobkyňa podala návrh na rozhodnutie o priznaní náhrady trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.) a trovy tohto konania vyčíslila. Dovolací súd jej priznal náhradu spočívajúcu v odmene advokátky za 1 úkon právnej služby poskytnutej vypracovaním vyjadrenia k dovolaniu z 17. októbra 2011 [§ 14 ods. 1 písm. b/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení vyhlášky č. 232/2010 Z.z. (ďalej len „vyhláška“)]. Základnú sadzbu tarifnej odmeny za tento úkon právnej služby určil dovolací súd podľa § 11 ods. 1 písm. a/ vyhlášky vo výške 57,00 €, čo s náhradou výdavkov za miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu [§ 16 ods. 3 vyhlášky (t.j. 7,41 €)], predstavuje spolu 64,41 €.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 21. júna 2012

JUDr. Emil F r a n c i s c y, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Klaudia Vrauková